

#digiturvakompassin vieraana päällikkö Jukka Aalto

Hei! Olen Tuija Kuusisto. Toimin valtiovarainministeriössä tietohallintoneuvoksena.

Ja minä olen Kimmo Rousku. Toimin Digi- ja väestötietovirastossa eli DVV:ssä Vahti-pääsihteerinä.

Kimmo Rousku:

Tuijan kanssa me molemmat tahdomme edistää julkisen hallinnon digiturvallisuutta ja sitä kautta luottamusta yhteiskunnassa ja Suomen kilpailukykyä.

Tuija Kuusisto:

Tässä Digiturvakompassi-sarjassa tapaamme julkisessa hallinnossa vaikuttavia henkilöitä. Mitä on turvallisuus digimaailmassa? Mihin suuntaan digiturvaa pitäisi kehittää? Tässä joitakin kysymyksiä yhdessä pohdittaviksi.

Kimmo Rousku:

Ja siis, mikä ihmeellinen digiturva? Digitaalisen turvallisuuden avulla huolehditaan riskienhallinnasta sekä toiminnan jatkuvuudesta, tietoturvasta ja tietosuojasta sekä samalla edistetään ja tuetaan kyberturvallisuutta. Digiturvalla huolehditaan meidän kaikkien tarvitsemien digipalvelujen toimivuudesta ja isona kokonaisuutena myös koko Suomen kyvystä selvitä erilaisista digimaailman häiriöistä ja hyökkäyksistä.

Tuija Kuusisto:

Tänään vieraanamme on hallinto- ja kehittämisosaston päällikkö Jukka Aalto sisäministeriöstä. Hyvää iltapäivää, Jukka! Ja tervetuloa podcastiimme.

Jukka Aalto:

Hyvää iltapäivää, Tuija ja hyvää iltapäivää, Kimmo. Kiitos. Ihan ilo päästä tähän sarjaan mukaan ja tuoda vähän omia näkemyksiä tähän keskusteluserjaan. Kiitoksia.

[Musiikkia]

Tuija Kuusisto:

Jukka, toimit hallinto- ja kehittämisosaston päällikkönä sisäministeriössä. Sisäministeriö on tunnettu poliisin, rajavartiolaitoksen, hätäkeskuksen ja maahanmuuton ministeriönä. Mutta mitä sisäministeriö oikein tekee tämän nyt puheen alla olevan, digitaalisen turvallisuuden saralla?

Jukka Aalto:

Kun tulee ministeriöstä, niin täytyy varmaan lähteä vähän kauempaa tavallaan liikkeelle, koska ministeriön perustehtävähän on tietyllä tavalla luoda edellytyksiä ja turvata tavallaan alaisten virastojen toimintaedellytykset. Silloin ministeriön ehkä konkreettiset tekemiset tällä saralla on tavallaan niitä välillisiä tekemisiä. Kyllä mä lähtisin, että lähtökohta meillä kumminkin suomalaisten turvallisuusviranomaisen toiminnassa on se jatkuvan valmiuden periaatteeseen ja tavallaan kokonaisturvallisuuden malliin. Ja entistä enemmän tässä myös digiturvallisuuden rakentamisessa on kysymys siitä, että viestintä toimii, ja keskinäinen yhteistyö saavutetaan eri tilanteissa.

Jos tätä meidän sisäministeriön tekemistä vielä ehkä lähestyy vähän tämmöisestä visionäkökulmastakin, niin kyllä mä lähtisin siitä, että me tuetaan digitalisaatioon liittyviä mahdollisuuksia. Ja meidänkin tavoitteena on toki taata kansalaisille palvelut sähköisinä. On ne sitten turvallisuus- tai lupapalveluita, kun puhutaan meidän palveluista.

Saatavuutta varmaan edelleen yritetään tehostaa näitä digitalisaatioita ja uusia toimintatapoja hyödyntämällä. Ja varmaan toteutukset tavallaan soveltuvat ja niiden pitääkin noudattaa näitä yhteisiä, kuten turvallisuus ja kokonaisarkkitehtuuri. Ja samalla sitten soveltaa ja tukeutuen ylipäänsä julkisen hallinnon tietovarantoja ja digitaalisia palveluita.

Ja kyllä me pyritään myös itsekin näyttämään mallia, että otetaan aktiivisesti käyttöön uusia teknologioita ja toimintatapoja.

Ehkä vielä olisi sitä hyvä korostaa, että ylipäänsä digitalisaation ja avoimen tiedon hyödyntämisessä ja uusien avoimien toimintamallien rakentamisessa, meidän näkemyksen mukaan tulisi aina huolehtia siitä, että turvallisuusviranomaisilla on mahdollisuus hallita kokonaisuutta, niin toimintavarmuuden, luotettavuuden, kuin turvallisuudenkin näkökulmasta. Ja pyritään huolehtimaan siitä, että meidän sisäisen turvallisuuden strategian toimeenpano-ohjelmassakin tullaan huomioimaan laajasti [pätkee, digitaalisuus?] ja sen hyödynnettävyys.

Ja tekoälyn hyödyntäminen ja rooli sisäministeriön palveluissa on minusta tulevaisuutta ja oikeastaan ensiaskelia tavallaan on otettu meidän hallinnonalalla. Ehkä tähän loppuun vielä, niin kuin ministeriön näkökulmasta, tavallaan tiivistäisin keskeiset toimenpiteet oikeastaan kahteen kohtaan.

Että toisaalta varmaan haluttais ehkä puhua tämmöisestä tiekartasta, jonkun näköisestä roadmapista, jossa tavallaan luottaisiin tämmöinen sisäisen turvallisuuden digitalisaation kehittämisen tiekartta.

Sisältää sitten tietenkin automatiikkaa, robotiikkaa ja niin poispäin. Tässä suunnittelussa pyrittäis edistämään nykyistä avoimempaa kokeilukulttuuria turvallisuustoiminnoille asetettujen rajoitteiden mahdollistamissa rajoissa.

Sitten ehkä toisena toimenpiteenä tällöinen laaja turvallisuuden hallintamalli. Elikkä hankkeita ja hallinnonalan virastoja, hankkeita seurattaisiin ja ohjattaisiin hyödyntäen paremmin tiedolla johtamista. Tavoitteena oli sitten myös muuttaa niin sanottu siilomainen toimiala yhä enemmän valtion sisäisen turvallisuuden palvelukeskeiseen malliin.

Tämä oli ehkä tällöinen polveileva vastaus, mutta kuten sanottu, sinällään ministeriö itse tekee aika vähän niitä ihan konkreettisia toimenpiteitä, että enemmän ollaan sitten luomassa niitä edellytyksiä, mahdollistamassa virastoille niitä, että he pystyisivät kansalaisrajapinnassa tekemään näitä asioita.

Kimmo Rousku:

Kimmon täytyy tässä kohtaa sanoa, että vau! Oli aika upea aloitus tähän näin. Teidäthän tunnetaan nimenomaan tällöisenä turvaministeriönä ja hallinnonalan. Ja tuossa nousi jo paljon esille se että, kuinka te olette pystyneet kehittämään tätä, digitaalisia palveluita.

Ja mun pitää tässä erikseen kiittää ja muistuttaa siitä, että, kun me kolmisen vuotta sitten julkaistiin tällöinen VAHTI:n hyvin tiivis, riskienhallintaohje-tyylinen neljän sivun läpyskä. Niin me siihen kanteen nostettiin yksi esimerkki siitä, miten riskienhallintaa toteutetaan. Esimerkkinä vaikkapa tämä passin noutaminen tai vastaavien asiakirjojen noutaminen tyyliin R-kioskilta. Jos joku olis kymmenen vuotta sitten sanonut, että: ”Joo, käy hakee se passi R-kioskilta.” Niin aika moni olis sanonut, että ei kuuna päivänä tuu onnistumaan. Mutta, kun ymmärretään ja hallitaan niitä uhkia ja riskejä, niin silloin pystytään juuri tämän tyyppisiä asioita tekemään. Ja mun mielestä teidän hallinnonalalla on ymmärretty juuri se, että ei pidä sanoa ei, vaan hakea niitä mahdollisuuksia ja nimenomaan mahdollistajana toimia ja siinä mielessä tämä oli loistava esimerkki siitä, mutta on näitä muitakin.

Sitten oikeastaan toinen kysymys, jota yleensä esitän, kun paikalla on valtionhallinnon johtoa, on se että, kun Suomeen tulee ulkomaalaisia vieraita tai me ulkomailla ollaan keskusteltu tästä meidän mallista, miten meillä tätä turvallisuutta edistetään hyvin hajautetussa mallissa. Eli moni näkee tämän tällöisenä hajautettuna mallina. Meillä on jokaisella ministeriöllä, hallinnonalalla niitä omia vastuita. Ja ihmetellään sitä, miten te pystytte toimimaan? Miten te saatte sen yhteistyön toimimaan? Tämähän malli periaatteessa on osoittautunut aika hyväksi ja teillä tietysti kanssa, kun olette noin keskeisessä roolissa, niin yhteistyön toimivuus on hyvin tärkeitä. Miten sä kuvaisit tätä yhteistyön toimivuutta? Ja mitä meillä olisi vielä kenties parannettavaa tässä näin?

Jukka Aalto:

Kyllä minusta me sisäministeriössä, sisäministeriön hallinnonalalla ylipäätänsä, ollaan aina pyritty olemaan hyvin yhteistyöhaluisia.

Ja sitä halutaan jatkossakin olla ja jotenkin oma ajatus kulkee niin, että meillä on ehkä kumminkin se etu tässä Suomen maassa, että meitä on sen verran vähän ja niin sanotusti tunnetaan toisemme. [pätkee] Se helpottaa huomattavan paljon tätä yhteistyötä meillä.

En nyt toki voi väittää tuntevani kansainvälisiä esimerkkejä tai malleja tai toimintatapoja muista, edes EU-maista, hirveen hyvin, mutta törmään siihen, että sellaiset asiat, mitkä me täällä Suomessa pidetään itsestäänselvyyksinä tässä yhteistyön saralla ja ylipäätänsä yhteistyössä. Sitä aika lähelläkin olevissa EU-maissa ihmetellään, miten se on mahdollista, että viranomaiset keskustele.

Meillähän on hyvinkin pitkiä perinteitä. Esimerkiksi sisäisen turvallisuuden eri viranomaisten, vaikkei ne olekaan samalla hallinnonalalla, vaikka olis sitten eri hallinnonalallakin, niin hyvin pitkiä, esimerkiksi PTR-yhteistyö. Ja jopa vuosikymmeniä sellaista yhteistyötä, mitä muualla ei edes... tai muualla ei ole päästy alkuunkaan tämän tyyppisessä.

Tämä on kyllä meidän iso vahvuus ja uskaltaisin väittää, että hyvin kustannustehokas. Tämä meidän tapa. Meillä ei välttämättä olisi varaakaan tässä yhteiskunnassa siihen, että tämä yhteistyö ei toimisi. Jos me jouduttais tämä yhteistyö ja luottamus ostamaan rahalla, niin ei siihen varmaan tämän kansakunnan ja valtion käytettävissä olevat budjettivarat riittäisi.

Tuija Kuusisto:

Tästä hyvästä yhteistyöstä Suomi tunnetaan aika pitkälle maailmalla. Olen Kimmon kanssa ollut näissä keskusteluissa, missä aina kerrotaan näitä esimerkkejä, niin kuin totesit. Että meille itsestäänselviä asioita, ehkä muualla vähän hämmästellään.

Aika useinhan kyse on sitten tästä tiedon välittämisestä, tiedon jakamisesta ihan viranomaisten kesken ja toisaalta myös tästä kansalaisviestinnästä. Sehän on myös digitaalista turvallisuutta. Toisaalta luodaan sitä turvallisuuden tunnetta kansalaisille sillä viestinnällä, mutta myös mahdollistetaan viranomaisten välistä yhteistyötä. Miten näkisit että, miten digitaalinen turvallisuus on ehkä toiminut tällöisenä mahdollistajana ja näkykö tämä sitten tämä hyvä viranomaisyhteistyö millä tavalla sitten meidän kansalaisille?

Jukka Aalto:

Kyllähän tämä on tietenkin mahdollistanut tosi paljon monia asioita tämä digitaalinen turvallisuus ja se, että meillä on kumminkin Suomessa tavallaan luotu menetelmiä ja tapoja millä tätä digitaalista turvallisuutta on voitu ylipäätänsä tehdä ja taata, että digitaalinen, sähköinen asiointi on turvallista. Me kaikki tietenkin, te minua vielä paremmin, muistatte ja tiedätte nämä käännteet tuolta yli kahdenkymmenen vuoden takaa, kun

lähdettiin kansalaisvarmenteita ja muita suunnittelemaan ja tekemään. Toki se polku on ollut aika mutkikaskin välillä, mutta niihin jo Kimmokin aikaisemmin viittasi. Kyllähän hyvin monia kansalaisille keskeisiä ja tärkeitä palveluita voidaan nykyään tuottaa digitaalisesti tai sähköisesti.

Myös se, että tässä yhteydessä on kyetty huolehtimaan riittävästä digitaalisesta turvallisuudesta, niin se on vielä mahdollistanut ja on mahdollistanut sen, että kaikki ne, lainausmerkeissä, herkimmätkin palvelut on... tai niitäkin kyetään tuottamaan digitaalisesti. Esimerkiksi vaikka kaikki se työ, mitä verottaja on tehnyt jo hyvin pitkään. Kimmo viittasi näihin esimerkiksi poliisin passeihin ja niiden tilaamiseen. Parhaimmassa tapauksessa niin, että sun ei tarvitse itse käydäkään siellä poliisilaitoksella tai poliisin lupapalvelupisteessä enää. Kyllä tämä on tosi iso asia.

Me kaikki... Voisin käyttää termiä ”vähän varttuneempia henkilöitä”. Kyllä me muistetaan vielä hyvin sekin aika, kun nämä edellä mainitut palvelut kaikki tehtiin paperiversioina. Täytettiin veroilmoitusta ja tuskailtiin lappujen ja lippujen kanssa.

Samaten passin ja henkilökorttien hakemiset muistetaan myös se vanha aika, kun vaati asioimista useampaan kertaan ja muuta. Kyllähän tämä, kun vähän perspektiiviä tähän ottaa, niin onhan tässä jättioloikka tavallaan tehty. Niin monia, niin kuin sanoin, kansalaisille keskeisiä palveluita on kyetty digitalisoimaan ja niitä kyetään tuottamaan tehokkaasti.

Itsekin ministeriössä aikaisemmin, [pätkii, talousrikoksista?] kun olin vastuussa, niin kyllä näitä, esimerkiksi poliisin osalta, kun vanhassakin maailmassa katottiin että, mitä nämä lupapalveluiden tuottaminen maksaa. Ja mitä se nyt maksaa. Miten paljon se on tehostunut, niin kyllä siinä kustannushyödyistä puhutaan. Puhutaan palvelujen tuottamispuolesta, että tässä on myös tämä näkökulma, mitä ei saa unohtaa. Vaikka ensisijainen tulokulma on se, että kansalaisille kyetään tuottamaan ne palvelut mahdollisimman sujuvaksi.

Kyllä mä uskaltaisin väittää, että tässä on myös niin sanotusti veronmaksajien rahoja aikamoinen pino säästetty ja tullaan säästämäänkin.

Kimmo Rousku:

Tästä päästään hyvin siihen, että meillä on hyvin suotuisa kehitys ollut tässä. Ja voi sanoa, että ollaan oltu edelläkävijöitä ja ollaan globaalistikin, joka on nyt sitten näkynyt tämän vallitsevan koronatilanteenkin näkökulmasta.

Nyt sitten oikeastaan seuraavaksi voisi kysyä sitä että, kun tämä koronatilanne on kansainvälisesti hyvin vaikea ja meillä Suomenkin tilanne on, syksyn näin alettua, varmasti alueittain aika vaihtelevaa. Miten sitten sun mielestä, miten tämä koronapandemia on vaikuttanut asukkaiden ja kansalaisten palveluihin? Ja onko jotain semmoisia oppeja, joita te ootte jo ehtinyt tässä kesälomien jälkeen miettiä kevääseen liittyen, jotka kannattaisi nyt sitten ottaa huomioon?

Jukka Aalto:

Jos mä ehkä ensisijaisesti katson tätä asiaa täältä sisäisen turvallisuuden näkökulmasta, niin en tiedä. Tästä voi toki olla meidän hallinnonalalla erilaisiakin näkökulmia ja mielipiteitä. Kyllä ehkä kuitenkin arvioisin, että tämä koronapandemia tai tämä tilanne ei ehkä vaikuttanut kovinkaan paljon asiakkaiden ja kansalaisten palveluihin siltä osin, kuin se koskee näitä sisäisen turvallisuuden palveluita.

Meidän puolellahan tietenkään tämä tilanne on ehkä eniten vaikuttanut tuohon [pätkee; rajavartiolaitoksen toimintaan?], kun on jouduttu sisärajoitarkastuksia ottamaan uudelleen käyttöön ja kohdentamaan resursseja tavallaan sellaisiin paikkoihin, joihin niitä ei ole vuosikausiin tarvinnut, tai jopa vuosikymmeniin tarvinnut, kohdentaa. Että se on yksi tekijä.

Totta kai poliisin osaltakin oli silloin tiettyjä tilanteita. Ja ehkä ne palvelut niin sanotusti, mitä poliisilta nyt tarvitaan, niin ovat olleet vähän erityyppisiä tässä koronatilanteessa kuin keväällä pahimmassa tilanteessa. Mutta kyllä mä arvioisin yleisemminkin, vaikka pitäisin nyt tätä sisäistä turvallisuutta ja tätä meidänkin näkökulmaa tässä taustalla edelleen mielessä.

Kyllä tämä nyt on vienyt meitä kaikkia entistä enemmän kohti näitä digitaalisia palveluita. Kyllähän me tiedetään, että kansalaiset on tehnyt verkko-ostoksia paljon aikaisempaa enemmän ja mä luulen, että tässä on tehty digiloikka vähän niin kun pakotetustikin tietyllä tavalla. Ehkä se osin koskee myös sitten näitä viranomaisten tarjoamia palveluita, kun ihmiset on kumminkin halunnu niitä fyysisiä kontakteja välttää. Ja entistä enemmän tehty sitten [pätkee]

Kyllä uskaltais arvioida, että tämä on mennyt varmaan läpi vähän kokonaisvaltaisesti tavallaan niin henkilökohtaisessa elämässä kuin työelämässäkin.

Kyllä tämä on... Käyttäisin tällaisista termiä kuin pakotettu digiloikka. Kyllä tällä on varmaan huomattavat vaikutukset ja ehkä sitten jälkeenpäin vasta ymmärretään paremmin, mikä tämän merkitys tässä kohtaa oli.

Mikä mua vähän huolestuttaa tavallaan, tämä nyt menee ehkä vähän ohi tuon Kimmon kysymyksen, mutta liittyy tähän kokonaisuuteen kumminkin. Toisaalta mua on vähän huolestuttanut sitten kaikki nämä negatiiviset ilmiöt, mitkä tähän liittyy.

Totta kai maailman sivu on ollu niitäkin henkilöitä, jotka halua sitä paha ja halua huijata ja niin pois päin. Kyllähän tässä melkein päivittäin on saanut huomata, ja lukea uutisista erinäköisiä huijausyrityksiä tähän digitaaliseenkin maailmaan. Ja se on ehkä sellainen, mikä tässä on itselläni ollut mielen päällä. Ja korostaa ehkä meidän kaikkien huolellisuuttakin näiden asioiden suhteen. Että ei sitten tavallaan saa olla myöskään liian hyväuskoinen, kun [pätkee, käyttää?] digitaalisia palveluita, koska niitäkin valitettavia esimerkkejä on

ollut, että huijarit esiintyy viranomaisina tai esimerkiksi poliiseina tai näin poispäin. Ja tämä on minusta huolestuttavaa.

Tätäkin ilmiötä on ollut pitkään, mutta ehkä se tietyllä tavalla nyt tässä on korostunut vielä tämän kevään ja kesän aikana, kun tässä suhteessa on ollut poikkeava tilanne.

Tuija Kuusisto:

Tämä on se ikävä piirre ollut koronatilanteessa, että sitä on sitten rikolliset ja muut haittaa tekevät on säälimättä käyttäneet hyväksi. Onhan tässä ollut tavallaan suorastaan erilaisia vale uutisia ja sitten kiristys haittaohjelmia ja vastaaviahan on sitten levitelty koronan nimissä. Ja tuossa tämä just on aika hankalaa suomalaisen yhteiskunnan kannalta, että jossain sitten esiinnyttään viranomaisena, esimerkiksi poliisina, ja huijataan sitten ihmisiä, koska sitten oikeastikin myös poliisi tekee työtä ja turvaa meidän ympäristöä.

Tässä sanoisin, että nämä huijarithan sitten kaivaa maata omien jalkojensa alta, että kohta heilläkään ei ole sitä yhteiskuntaa, joka heillekin luo sitä turvaa, että tosi hankala tilanne. Mutta tosi hyvä varoitus myös kaikille meidän kuuntelijoille, että pitää olla hyvin valpas, että näitä huijauksia on vaikea tunnistaa. Ne on niin aidon näköisiä.

Sitten mikä ei ole huijaus, niin sehän on tämä meidän Koronavilkku-sovellus, joka tässä viimeisenä päivänä elokuuta julkaistiin. Mites hallinto- ja kehittämisosaston päällikkö Jukka Aalto, oletko jo ottanut sen käyttöön? Ja jos olet niin miksi?

Jukka Aalto:

Täytyy myöntää, että en ole, koska mulla on tämmöinen vahva tekninen este. Mulla on käytössäni vain tämä niin sanottu työpuhelin ja tuolta Valtorin sovelluskaupasta tätä ei voi ladata.

Jos olisi mahdollisuus, niin olisin ehdottomasti ladannut. Ja mulla on tosiaan pitkään ollut se tilanne, että mä olen toiminut pelkästään tällä työpuhelimella. En ole halunnut kahden puhelimen loukkuun, että kantaisin kahta puhelinta mukana. Tässä on ihan tämmöinen tekninen este, mutta tämä on vaan tekninen este. Olisin kyllä sen ehdottomasti ladannut, jos mulla olisi se mahdollisuus ollut.

Tässä perheen sisällä ainakin [pätiki] ensimmäisenä päivänä latasi ja otti aktiiviseen käyttöön. Siitäkin on tavallaan kokemuksia. Jo vähän tuossa siihen perehdyinkin tarkemmin, mutta oma tilanne on nyt tämä tosiaan, että omaan työpuhelimeen sitä ei voi ladata.

Kimmo Rousku:

Eli tuossa voisi tietysti tietyllä tavalla ajatella niin että, kun perheessä on riittävän monella tai on jollakin käytössä, niin sitä kautta saa ainakin tietyllä tavalla tietoa siitä. Totta kai emme kulje kaikki koko ajan samoissa paikoissa, mutta toi on ainakin semmoinen pieni hyöty, että perheessä on muilla käytössä.

Ja totta kai tätä kannattaa suositella laajemminkin. Ja mun mielestä tässä yksi semmoinen aivan loistava asia, oikeastaan kaksi loistavaa asiaa on ollut.

Ensimmäinen on ollut se, että todella laaja-alainen valmistelutyö, jolla tämä sovellus erittäin nopealla aikataululla saatiin tehtyä. Siellä on ollut kyberturvallisuuskeskusta auditoimassa. Siellä on ollut tietosuojavaltuutettu antamassa tukea siihen, että tämä täyttää varmasti kaikki GDPR:ään liittyvät velvoitteet ynnä muuta. Siellä on ollut nämä palvelu toimittajat THL, Kela. Siis tähän on ollut loistava esimerkki just tästä aikaisemmin kuvatussa yhteistyöstä. Yhdessä näitä asioita voidaan viedä todella tehokkaasti ja nopeasti, kustannustehokkaasti eteenpäin.

Toinen on sitten se että, kuinka nopeasti tämä on otettu käyttöön. Monihan sanoi, että miljoona henkeä ottaa tämän käyttöön. Moni varmaan miettii, että "Joo, joo", voi mennä vähän pitempi aika. Mutta se oli se reilu vuorokausi.

Yritin tuosta katsoa että, mikä on se tämän hetken tilanne, että joko on kaksi miljoonaa. Kyllä ainakin yli puolentoista miljoonan ollaan. Nämähän on loistavia esimerkkejä siitä, että kyllä meillä on kykyä toteuttaa tätä ja haluakin on sitten, kun täällä on selkeä motiivi.

Ja sit myös se, että tätä ei ole kyseenalaistettu, tämän tietoturva tai sitten tietosuojaa. Toki on ollut joitakin tämmöisiä, mun mielestä trolleja suorastaan, jotka tavallaan yrittää nostaa tätä, mutta heidät on aika nopeasti pystytty perustelemaan maanrakoon. Ja tässähän nyt on kyse luottamuksesta. Ja nyt nimenomaan tämä luottamushan on varsinkin teidän hallinnonalalla, teidän ministeriössä, se on yksi niitä pääteemoja. Miten ja mikä sun mielestä Jukka on nyt nimenomaan luottamusta?

Jukka Aalto:

Toi onkin vaikea kysymys. Ensimmäisenä, kun asiaa pohtii, niin kyllä mulla tulee tunne, tavallaan mieleen, että tämä luottamus tavallaan liittyy tunteeseen.

Ja on tavallaan tunne. Ja jotenkin ajattelee ehkä niin, että se luottamus on tavallaan tunne ehkä siitä, että johonkin henkilöön tai tavallaan asiaan tai vastaavaan voi luottaa. Että se - on se sitten henkilö tai asia tai joku muu tapahtuma - tavallaan toimii tai käyttäytyy toiveiden mukaisesti eikä aiheuta pettymystä. Tämä ehkä tulee ensimmäisenä mieleen siitä.

Kyllä mä tähän tunteeseen sen kytkisin. On se sitten mun oma tunne tai sitten varmaan ihmisten välilläkin on sitten tietenkin luottamus, joka liittyy tunteeseen ja tavallaan kokemukseen. Kyllä vielä kerran toistan, että tähän tunteeseen minä sitä hyvin vahvasti kytken.

Ja ehkä sen verran tähän vielä jatkan että, jos mä luotan ihmiseen, esimerkiksi työkaveriin tai mihin tahansa sitten - se, kehen mä luotan, niin ei varmaan sitten tuottaisi mulle tavallaan missään suhteessa pahaa, vaan tuottaisi minulle ainoastaan hyvää. Ehkä tämä ulottuvuuskin tuohon luottamukseen vahvasti sisältyy.

Tuija Kuusisto:

Tässä muistelen, kun mainitsit, että joskus aikaisemmin vastasit näistä talousasioista ja olit silloin siellä sisäministeriön virastossa töissä. Muistan, että ne talousluvut mitä esitit, niin kyllä niihin kaikki luottivat. Eli onnistuit saamaan tämän luottamuksen tunteen aikaiseksi.

Mutta mitäs sitten, kun omassa elämässä. Kerroitkin, että puhelinasioissa menet turvallisuus edellä ja käytät vain työnantajan puhelinta. Ei aiheuta turvallisuusuhkaa sinun oma puhelimesi itselle eikä työyhteisölle. Mutta mitenkä muuten mahdollisesti huomioit digitaalisen turvallisuuden ihan omassa elämässäsi?

Jukka Aalto:

No joo, jos lähtee näistä laitteista liikkeelle, niin itsekin nyt tajusin tässä sun äskeisen kysymyksen kohdalla, että oikeastaan kaikki laitteet, mitä mä käytän, niin käytän ainoastaan työnantajan laitteita. Tuon puhelimen lisäksi mulla on tämä iPad käytössä, minkä kautta nyt tätä yhteyttä otetaan. Sitten mulla on tämä ihan normaalin kannettava läppäri. Nämä kaikki on niin sanotusti firman koneita ja Valtorin etähallinnan piirissä.

Tätä kautta tulee jo tietty... Mulla ei muita laitteita ole käytössä, että näillä pystyy hoitamaan työasiat ja ne vähäiset henkilökohtaiset asiat, mitä sitten näillä hoitaa. Lähtökohta on se, että kyllä mä olen tiedostava tämän asian suhteen ja pyrin sen hyvin monin eri tavoin huomioimaan.

Ehkä tätä helpottaa tätä asiaa mun kannalta se, että mä olen aika passiivinen tuolla sosiaalisen median alustoilla ja maailmassa. Mä en siellä hirveän paljon liiku. Se ehkä jo tuo tavallaan yhden elementin tähän ja riskitkin on ehkä pienemmät. Kyllä mä sitten pyrin, kun digitaalisessa maailmassa liikkuu, niin huolehtimaan tavallaan siitä, että mä käytän, ja sitten toisaalta jaan, omia tietojani vain luotetuissa, suojatuissa ympäristöissä. Pyrin aina sen varmistamaan.

Kun näitä salasanoja ja tunnuksia kumminkin aika moneen palveluun tarvitaan. Tai käytännössä kaikkiin tavalla tai toisella. On ne sitten työhön liittyviä tai henkilökohtaisia. Kyllä mä uskaltaisin väittää, että mulla on keskimääräistä vaikeammat salasanat käytössä kuin ehkä muilla. En mä nyt väitä, että ne on ihan mahdottomia, mutta on kumminkin riittävän pitkiä ja erilaisia merkkejä ja muuta.

Nämä nyt ehkä ensimmäisenä tulee mieleen.

Ja toistaiseksi olen mielestäni onnistunutkin siinä. Että en ole tullut tietoiseksi tai tiedostanut, että olisin joutunut jonkun huijauksen tai muun kohteeksi tai yrityksen kohteeksi.

Aika äskettäinkin huomasin yhden tilanteen, mutta ainakin toistaiseksi näillä toimenpiteillä olen mielestäni välttynyt pahimmilta seurauksilta. Kyllä se vaatii jatkuvaa skarppaamista, koska niin kuin tuossa aikaisemmin todettiin, niin monenlaisia yrityksiä on liikenteessä.

Kyllä siinä koko ajan pitää olla hereillä ja aina, kun tulee joku uusi tilanne eteen, pitää hetkeksi jäädä miettimään, että hetkinen... Onko tämä ihan aito todellinen vai onko tässä jostain ihan muusta kysymys? Koko ajan pitää olla hereillä.

Tuija Kuusisto:

Kiitos näistä näkemyksistäsi ja oikein - koronatilanteesta huolimatta - positiivista ja edelleen lämmintä ja kaunista syksyn jatkoa.

Jukka Aalto:

Kiitos samoin sinulle ja kiitos myös samoin Kimmolle.

Kimmo Rousku:

Kiitos paljon.